

Ежегодная памятная церемония 2024

4 декабря 2024 года выходцы из Латвии и Эстонии в Израиле собрались на ежегодную церемонию памяти жертв Холокоста. Церемония приурочена к 83 годовщине первой массовой акции по ликвидации рижского

гетто и расстрелам в Румбуле. На церемонии присутствовали представители дипломатического корпуса Латвии и Эстонии в Израиле, представители комиссии по репарациям, сотрудники мемориального института «Яд ва-Шем» и председатель Объединения выходцев из Литвы в Израиле.

Церемонии предшествовала дружеская встреча членов Объединения, тем более, что нынешняя церемония состоялась после двухлетнего перерыва, вызванного пандемией коронавируса, а также ограничениями на массовые мероприятия ввиду войны «Железные мечи».

В ходе церемонии была представлена смена поколений в руководстве нашим Объединением. В своем выступлении председатель правления в последние 18 лет Эли Валк подвел итог деятельности руководства и Объединения за этот длительный период, а новый председатель правления Рами Галь посвятил свое выступление планам на будущее.

В связи с трагическими событиями 7/10 и продолжающимися вот уже более года военными действиями, памятные свечи зажигали солдаты и офицеры Армии Обороны Израиля, представляющие поколение потомков жертв Холокоста. Отдельно была зажжена свеча в память жертв трагедии 7/10. Ее зажег Бецалель Славин, дочь которого, Ширан Ганон, погибла 7/10.

עצרת הזיכרון השנתית 2024

ברביעי בדצמבר, 2024, התכנסו יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל לעצרת הזיכרון השנתית לציון יום השנה ה-83 לאקציה הראשונה של גטו ריגה ולטבח רומבלה. כיבדו אותנו בנוכחותם חברי הסגל הדיפלומטי של לטביה ואסטוניה בישראל, נציגת ועידת התביעות, נציגות יד-ושם ויו"ר איגוד יוצאי ליטא בישראל.

לעצרת קדם מפגש חברים, שלא נפגשו זמן רב, שכן העצרת האחרונה נערכה לפני כשנתיים בשל מגפת הקורונה והגבלת ההתכנסויות וכן בשל הלחימה העצימה במערכת "חרבות ברזל".

בעצרת זאת הוכרזו חילופי הדורות בהנהגת האיגוד. אלי ולק, יו"ר האיגוד ב-18 השנים האחרונות סיכם את פועלו ופעילות האיגוד בשנות הנהגתו ורמי גל, היו"ר החדש, היתווה את הדרך החדשה לעתיד האיגוד.

בצל האירועים הקשים של השבעה באוקטובר והמלחמה הנמשכת כבר מעל שנה, הדליקו את הנרות חיילים וחיילות בסדר ובמילואים, בני דורות

ההמשך, לזכר משפחותיהם שניספו בשואה. נר הודלק גם לזכרם של הנרצחים בשביעי לאוקטובר

על ידי בצלאל סלאבין, ששכל את בתו שירן גנון ז"ל.

תפילות לעילוי נשמתם של נספי השואה נישאו על ידי מאיר לפיד, בנו של מרדכי לפיד ז"ל (מאריק בלום), יליד ריגה אשר נרצח עם בנו שלום בחברון בשנת 1993. מרדכי לפיד היה מראשי המאבק למען הקמת מצבה באתר ההרג ביער רומבלה. עלה לישראל בשנת 1968.

ההרצאה המרכזית מטעם יד ושם עסקה במחנה ההשמדה קלוגה שבאסטוניה במלאת 80 שנים לשחרור המחנה. במסגרת ההרצאה, נחשפו מסמכים על האסירים היהודיים ששהו במחנה. בהצגתם הם לא היו עוד רק מספרים. ניתנו להם פנים ושמות, משפחה וחיים שנגדעו באכזריות על ידי הנאצים ועוזריהם.

בחלק האומנותי, הופיעה מקהלת "שירת הים" בניצוחה של קרני חלאבין ובליווי הפסנתרנית ציפי בן-שפר. שתיהן, השתדכו למשפחה של יוצאי לטביה. משפחת חלאבין מריגה ייסדה בישראל את קו

הדלקת נרות זיכרון בעצרת בהדלקת נרות זיכרון בעצרת בהדלקת נרות זיכרון בעצרת בהדלקת נרות זיכרון בעצרת

נר ראשון הודלק על ידי סא"ל י' בן 44 שרת 22 בצה"ל. דור שני ליוצאי לטביה. נשוי ואב לשלושה ילדים. יניב הדליק נר לזכר בני משפחתו שנרצחו בשואה בריגה.

Первую свечу зажег 44-летний **подполковник И.**, который 22 года отслужил в ЦАХАЛ. Второе поколение выходцев из Латвии. Женат, отец троих детей. Зажег свечу в память родственников, погибших в Холокосте в Риге.

נר שני הודלק על ידי סמל **מישל טריינין**, נצר **לשלמה, רחל, גוטה ופיגה גרינמן** שנספו ביער רומבולה **ולזמן טריינין** שהוגלה ונפטר בסיביר.

Вторую свечу зажгла сержант **Мишель Трайнин** в память о **Шломо, Рахель, Гуте и Фейге Гринман**, убитых в Румбуле, и в память о сосланном в Сибирь и погибшем в ссылке **Залмане Трайнине**.

נר שלישי הדליקו נכדיו של **יעקב גורדין, סרן י' ורס"ר נ'** (שמותיהם אסורים בפרסום) שהדליקו נר לזכרו של סבא רבא שלהם, **זאב וולף גורדין**, קצין בדיוויזיה הלטבית.

Третью свечу зажгли внуки **Яакова Гордина, капитан И*** и **старшина Н*** (их имена запрещены к публикации). Они зажгли свечу в память прадеда **Зеева Вольфа Гордина**, офицера в составе Латышской дивизии.

נר רביעי הדליקו סא"ל במילואים **אלון גל**, יחד עם בנותיו, סרן במיל. **נועה גל ורב"ט נטע גל**. אלון הוא בנו של סא"ל **יצחק גל-גלקין ז"ל**, שורד שואה שהוריו, אחיו ואחותו ניספו בשואה. יצחק השתתף בכל מלחמות ישראל מלפני קום המדינה ועד מלחמת יום כיפור. יצחק ניהל את ארכיון האיגוד מספר שנים.

Четвертую свечу зажег подполковник-резервист **Алон Галь** вместе с дочерьми – капитаном-резервистом **Ноа Галь** и ефрейтором **Нетой Галь**. Алон – сын покойного подполковника **Ицхака Галь-Галкина**, выжившего в Холокосте, потерявшего в Холокосте родителей, брата и сестру. Ицхак Галь участвовал во всех войнах Израиля от Войны за Независимость и до Войны Судного Дня. Был многолетним руководителем архива Объединения.

נר חמישי, הנר האסטוני, אותו הדליק יואל, בנה של אידה רוביני הלצר ונכדו של פרופ' הלצר ז"ל לזכר הקהילה היהודית של אסטוניה שנרצחה בשואה. בינואר 1942 הוכרזה אסטוניה "יודן פריי" נקיה מיהודים.

Пятую свечу, посвященную Эстонии, зажег Йозель, сын **Иды Рубинер-Гельцер** и внук покойного профессора **Гельцера**, в память о евреях Эстонии, погибших в Холокосте. В январе 1942 года Эстония была объявлена «очищенной от евреев» (юденрайн).

נר שישי הדליק בצלאל סלבין.

הנר לזכרה של ביתו **שירן גונן ז"ל** ולזכר נרצחי הנובה ויישובי הדרום בשבעה באוקטובר בצלאל (צאליק), בנם של גניה (לבית ארנשטיין) והירש, ילידי ריגה, עלה עם הוריו בשנת 1971.

Шестую свечу зажег **Бецалель Славин** в память о дочери, **Ширан Гонен**, и в память о жертвах фестиваля Нова и поселений юга страны. Бецалель (Цалик), сын Гени (урожд. Эренштейн) и Гирша, уроженец Риги, репатриировался вместе в родителями в Израиль в 1971 году.

סיום מעמ' 1

Молитву в память жертв Холокоста произнес Меир Лapid, сын покойного уроженца Риги Мордехая Лапида (Марика Блюма), который погиб вместе с сыном Шаломом от рук террористов в Хевроне, в 1993 году. Мордехай Лapid был одним из руководителей движения за установку памятника на месте массовых расстрелов в Румбуле. Он репатрировался в Израиль в 1968 году. Центральная лекция, подготовленная институтом «Яд ва-Шем», была посвящена концлагерю Клоога на территории Эстонии в связи с 80-летием его освобождения. В рамках лекции были представлены документы о еврейских узниках концлагеря. Это не только цифры, присутствующие увидели задокументированные фотографии и имена людей, зверски убитых нацистами и их сообщниками.

Художественная часть была представлена хором «Песнь моря» под управлением Карни Хлавин, в сопровождении пианистки Ципи Бен-Шефер. Семья Хлавиных,

מוצרי הקוסמטיקה "חלאבין", ולמשפחתו של צבי בן שפר מריגה, מראשוני המתיישבים בהרצליה ב-1925. הערב הסתיים בשירת "התקוה". אנו מקויים לשוב ולהפגש, בעצרת השנתית הבאה וכן בפעילויות האיגוד במהלך השנה. לצפייה בתמונות מהעצרת, תמליל מלא של הנאומים והמצגות, הכנסו לדף העצרת באתר האיגוד בכתובת:

[עצרת-הזכרון-2024](https://lat-est.org.il/2024-הזכרון)

родом из Риги, основала в Израиле косметическую фирму «Хлавин», а предки Ципи Бен-Шефер, также родом из Риги, в 1925 году участвовали в основании Герцлии. Как и каждый год, церемония завершилась пением национального гимна «Хатиква». Надеемся вновь собраться на следующей ежегодной церемонии, а также в течение года продолжить текущую работу Объединения.

Фоторепортаж церемонии и полный текст выступлений и презентаций опубликованы на сайте Объединения <https://lat-est.org.il/2024-הזכרון>

Смена поколений

В течение многих лет своей деятельности Объединение выходцев из Латвии и Эстонии в Израиле, как и другие организации подобного рода, претерпело ряд существенных изменений. Особенно это касается момента, когда поколение основателей Объединения уступает свое место следующему поколению. Первая такая смена произошла на рубеже 2000-х годов. В прошедшем, 2024-м году произошла очередная смена.

Это естественный процесс, сопровождающийся необходимостью сохранять традиции и

принципы, заложенные в основу Объединения, и вместе с тем воплощать в жизнь новые идеи, соответствующие запросам членов Объединения.

В начале своей деятельности Объединение периода поколения его основателей посвящало основное внимание нашим братьям, оставшимся в Латвии и Эстонии, которые нуждались в материальной помощи и общественной поддержке. Особую поддержку получали

חילופי דורות

במהלך השנים, עבר שינויים במהלך השנים, במיוחד כאשר הגיעה תקופה שבה דור המייסדים של העמותה מפנה את מקומו לדור ממשיך. החילוף הראשון נערך בראשית שנות ה-2000. בשנה האחרונה, שנת 2024, בוצע חילוף דורות נוסף. חילופי הדורות הללו הם תהליך טבעי, אך גם מהווים אתגר, שכן הם כרוכים בשמירה על המורשת והערכים שמהם נוצר האיגוד, יחד עם רעיונות חדשים, ומענה לצרכים משתנים של חברי האיגוד.

בתחילת פעילות האיגוד התמקדה הפעילות ותשומת הלב של דור המייסדים, בעיקר באחים שנשארו בלטביה ואסטוניה ובאלה שזה מקרוב הגיעו לארץ. אלה גם אלה היו זקוקים לעזרה ותמיכה כלכלית וחברתית, והאיגוד עסק בעיקר באותם אלה הנושאים את מאורעות השואה על גופם. הודעות בעיתונות משנת 1947, משקפות פעילות האיגוד באותם ימים, עם הפנים לנשארים מאחור וגם לאותם שהגיעו לארץ ישראל וזקוקים לתמיכה, ולכן, הטיפול בפליטים, כאן ושם, העסיקו את האיגוד בשנותיו הראשונות.

סיום מעמ' 6

Концлагерь Клоога

Из лекции Орит Адуриан
от имени Яд ва-Шем на памятной церемонии

В июне 1943 года Генрих Гиммлер приказал ликвидировать гетто на территории «Остланда» (Литва, Латвия и Беларусь), перевезти как можно больше еврейских узников из этих гетто в Эстонию, а остальных жителей гетто в этом регионе уничтожить. Летом и осенью 1942 года в Эстонии было создано около двадцати трудовых (концентрационных) лагерей. Один из них, Клоога, – в сентябре 1943 года, недалеко от Балтийского моря, примерно в сорока

километрах от Таллинна.

В лагере содержались около 2500 узников, большинство из которых прибыли из гетто Вильнюса и Ковно. В январе 1944 года прибыли также заключенные из лагеря Кайзервальд в Латвии, а в июне 1944 года – еврейские женщины из Бистрицы, Трансильвания. В лагере также было несколько десятков советских военнопленных.

При прибытии в лагерь у заключенных отнимали все личные вещи. Им присваивали номер заключенного, и они теряли свое имя и личность. Заключенных разделяли на рабочие группы, которые работали с раннего утра и до позднего вечера, в ледящий холод, голодая и находясь под властью террора и садизма, характерных для нацистских концентрационных лагерей.

В январе и июле 1944 года, при наступлении Советской армии, многих заключенных эстонских лагерей эвакуировали в лагерь Штуттгоф в Польше. 17 сентября 1944 года началось массированное наступление Советской

מחנה קלוגה

מתוך הרצאה של אורית אדוריאן
מטעם יד-ושם בעצרת הזיכרון

ביוני 1943 הורה היינריך הימלר לחסל את הגטאות בשטח ה"אוסטלנד", ליטא, לטביה וביילורוסיה, להעביר כמה שיותר עובדי כפייה יהודים מגטאות אלה לאסטוניה ואת שאר תו-שבי הגטאות באזור להשמיד.

בעקבות הוראה זו הוקמו בקיץ ובסתיו 1942 כעשרים מחנות עבודה/ריכוז באסטוניה. מחנה קלוגה היה אחד מאותם מחנות. המחנה הוקם בספטמבר 1943, לא רחוק מחוף הים הבלטי, במרחק של כארבעים ק"מ מעיר טאלין.

במחנה היו כ-2500 אסירים, רובם הגיעו מגטאות וילנה וקובנה. בינואר 1944 הגיעו גם אסירים ממחנה קייזרוולד שבלטביה וביוני 1944 הגיעו נשים יהודיות מביסטריצה, טרנסילוניה. במחנה היו גם כמה עשרות שבויים סובייטים.

עם ההגעה למחנה נלקח מהאסירים כל רכושם הפרטי. הם קיב-

חיילי הצבא האדום בוחנים בגדי ההנרצחים ליד מקום הרצח
Советские солдаты рассматривают одежду убитых, найденную на месте расстрела

לו מספר אסיר ואיבדו את שמם וזהותם. האסירים חולקו לקבוצות עבודה ועבדו עבודות כפייה שנמשכו משעות הבוקר המוקדמות ובמשך רוב שעות היום, בקור מקפיא, ברעב כבד ותחת שלטון של טרור וסדיזם שאפיין את מחנות הריכוז הנאציים.

בינואר וביוני 1944, בעקבות מתקפות של הצבא הסובייטי פונו רבים מאסירי המחנות באסטוניה למחנה שטוטהוף שבפולין. ב-17.9.1944 החלה מתקפה סובייטית מסיבית באזור העיר טאלין. יום קודם לכן ניתנה הוראה גרמנית לנסיגה מאסטוניה. במהלך הנסיגה החליטו הגרמנים לחסל את המחנות שעוד פעלו ושלא היה זמן להעבירם דרך הים לשטוטהוף.

ב-19.9.44 לפנות בוקר ניתנה פקודה לאסירי מחנה קלוגה לצאת ממגורי האסירים. ל-300 אסירים גברים ניתנה פקודה לשאת קורות

חיילי הצבא האדום ליד אחד מוקדי הרצח במחנה קלוגה
Солдаты Советской армии в концлагере Клоога
возле одного из мест уничтожения узников

армии в районе Таллинна. За день до этого немцы отдали приказ о выводе своих войск из Эстонии. Во время отступления они решили уничтожить оставшиеся лагеря, так как не было времени эвакуировать их по морю в Штуттгоф.

Ранним утром 19 сентября 1944 года заключенных лагеря Клооге заставили покинуть бараки. 300 мужчинам было приказано принести бревна в лес и лечь на них. Все они были убиты выстрелом в затылок. Следующие группы были уведены на то же место. Им приказали положить бревна поверх тел убитых и лечь на них. Их убили таким же способом. Перед выходом из лагеря эсэсовцы подожгли груды тел убитых.

Три дня спустя советские солдаты прибыли в лагерь и обнаружили три участка размером 6x6 метров, на которых лежали тела заключенных. Они также нашли около восьмидесяти выживших, которые смогли скрыться во время резни.

В лагере начала работать советская следственная комиссия, которая пригласила западных журналистов для того, чтобы они смогли засвидетельствовать и задокументировать все увиденное. В те дни новости о массовом убийстве в лагере Клоога были опубликованы в мировой прессе. Например, "Нью-Йорк Таймс" опубликовала статью, присланную из Эстонии в начале октября 1944 года.

7 октября 1944 года убитые были похоронены в общей могиле на месте расстрела.

Недалеко от мест убийств и на территории лагеря советские солдаты нашли документы и личные фотографии заключенных. Они собрали эти материалы и передали их на хранение в центральный архив в Таллинне. В начале 90-х годов эти документы были пере-

еץ לחלקת יער סמוכה ולשכב על הקורות. כל הגברים נורו בראש. הקבוצות הבאות נלקחו לאותו מקום. ניתנה להם הוראה להניח קורות עץ על שכבת הגופות ולהישכב על הקורות. גם הם נרצחו באותה דרך. לפני היציאה מהמחנה אנשי ה-SS הבעירו את ערמות האסירים הנרצחים.

שלושה ימים לאחר הרצח הגיעו חיילי הצבא האדום למחנה וגילו שלושה מוקדים בגודל של 6x6 מטרים ועליהם מונחות היו גופות אסירי המחנה. הם גילו במחנה גם כשמונים ניצולים שהתחבאו במהלך הטבח.

זמן קצר לאחר מכן פעלה במחנה וועדת חקירה סובייטית שהזמינה עיתונאים מהמערב לתעד את המחנה. ידיעות על הטבח שהתרחש בקלוגה התפרסמו בעיתונות העולם באותם ימים. לדוגמה, הניו יורק טיימס פרסם בתחילת אוקטובר 1944 כתבה שגשלה אליו מאסטוניה. ב-7.10.44 נקברו הנרצחים בקבר אחים במקום.

סמוך למוקדים ובשטח המחנה מצאו החיילים הסובייטים הרוסים מסמכים ותצלומים אישיים של האסירים. הם אספו את שמצאו

אנדרטת הזיכרון
בקלוגה
Мемориальный
памятник в Клоога

והעבירו למשמרת לארכיון המרכזי בטאלין. האוסף הועבר ליד ושם בראשית שנות ה-90.

זהו אוסף מיוחד מאוד וייחודי. המסמכים והתצלומים שנמצאו במחנה מאפשרים לנו להכיר כמה מאסירי המחנה ולספר את סיפור חייהם ולהשיב לאסירים אלה את שמם וזהותם. להפוך אותם ממספרים חזרה לאנשים ונשים שבעל כורחם הגיעו למחנה קלוגה ומצאו בו את מותם.

דаны в Яд ва-Шем.

Уникальные документы и фотографии, найденные в лагере, позволяют нам узнать больше о некоторых из заключенных лагеря, рассказать их истории и вернуть им имена, отобранные нацистами, снова превратить их из номеров в людей.

סיים מעמ' 3 סוף

выжившие в Холокосте. Пресс-релизы 1947 года отражают деятельность Объединения того времени именно в деле поддержки тех, кто остался в Латвии и Эстонии, и тех, кому удалось вырваться в Израиль. Помощь беженцам была главной сферой деятельности Объединения в первые годы его существования.

С конца 70-х Объединение концентрирует свою деятельность на увековечивании памяти жертв Холокоста. Открывается мемориал в Холоне, в фундамент которого закладывается земля с братских могил в Латвии и Эстонии, составляются списки жертв Холокоста. Становится традицией проводить ежегодные церемонии памяти жертв нацизма, в которых принимают участие многочисленные члены Объединения и их семьи.

Руководство Объединения понимает важность сохранения памяти о прошлом и создает исторический архив в Шфаим. В течение десятков лет многие члены нашей организации добровольно работают в этом архиве, собирают и классифицируют тысячи документов, книг, фотографий, которые доступны для ознакомления всем желающим.

С начала 2000-х, наряду с продолжением своей прежней деятельности, Объединение обращает внимание на работу со следующим поколением, знакомит молодежь с работой Объединения, с историей и родословными их семей, включая организацию экскурсий, посвященных истории и корням еврейских общин Латвии и Эстонии. Нынче, на 25 году нового столетия, среди членов Объединения не осталось прямых свидетелей ужасов Холокоста, и возникает необходимость и ответственность передать историческую память следующим поколениям.

Новое руководство Объединения, избранное на общем собрании членов организации в середине 2024 года, ставит своей главной задачей продолжение деятельности по сохранению памяти о прошлом и работу по дигитализации материалов архива. Основная работа ведется на сайте Объединения и на странице в Фейсбуке. Вместе с тем, мы понимаем, что к новому поколению следует обращаться на понятном ему языке. Поэтому

איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל
מודיע כי ביום שלישי, כ" בשבט תשמ"ד (24.1.84), בשעה 2.30 אחה"צ, יתקיים מקום הטמנת הקרי עפר של קדושי לטביה ואסטוניה, שניספו בעת רדיפות הנאצים בבית העלמין „הררוב" (בגבול חולון-בת"ם). גפגשים בשעה 2.00 אחה"צ ע"י השעה דריגון.

לתשומת לב יוצאי לטביה ואסטוניה
העולים החדשים הזקוקים להלבשה ול- נעלים יפנו למשרד של יוצאי לטביה ואסטו- ניה, תליאביב, רחוב גורדין 31, כל יום מ' 9-12 ומ' 5:30-4. לטובת הניצולים מיוצאי לטביה ואסטוניה שנשארו בחי"ל והמתפשים את קרוביהם כ" ארץ מתבקשים כל יוצאי לטביה ואסטוניה להרשם בהסדם.

מסוף שנות ה-70 מופנה תשומת הלב של האיגוד גם לפעילות זיכרון והנצחה, מוקמת אנדרטת הזיכרון בחולון ומוטמן בה אפר קדושי לטביה ואסטוניה ור- שימת הנספים. נערכות עצרות זיכרון שנתיות, מרובות משתתפים, המחברות את רצון החברים להיפגש ולזכור יחדיו. באיגוד מבינים את חשיבות השימור ומ- קימים ארכיון היסטורי בשפיים. מתנד- בים לאורך עשרות שנים הגיעו לארכיון, אוספים אלפי תמונות, מסמכים וספ- רים, מקטלגים אותם ומאפשרים לקהל הרחב להגיע ולעיין בחומרים הרבים. מתחילת שנות ה-2000, יחד עם המשך תמיכה בשורדי השואה, מפנה האיגוד תשומת לב לדורות ההמשך, חשיפתם לפעילות האיגוד ומורשת משפחותיהם, במגוון פעילויות ובכללם סיורי שורשים וזיכרון.

וכיום, כשעברו כבר 25 שנים של המאה הנוכחית, ובהנהגת האיגוד אין חברים

הנושאים את מאורעות השואה על גופם, גוברת האחריות לשמר את הזיכרון ההיסטורי ולהנגישו גם לדורות הבאים.

הועד החדש שנבחר באספה הכללית האחרונה של האיגוד, באמ- צע 2024, מסמן את האתגר המרכזי של פעילותו בשימור המורשת, ומשקיע מאמצים רבים ומתמשכים בהעלאת כל חומרי הארכיון ההיסטורי למדיה הדיגיטלית. המאמץ העיקרי הוא באתר האיגוד, לצד דף פייסבוק תוסס ופעיל. יחד עם זאת, אנחנו חייבים להישאר מעודכנים ולפנות לדורות ההמשך בשפתם. לכן נתרכז בתקופה הקרובה בהרחבת הפלטפורמות ובהתאמתם לקהל היעד.

לצד זאת נמשיך לערוך פעילויות פרונטליות שונות ומגוונות, כולל סיור משפחות בלטביה ואסטוניה שמתוכנן לקיץ הקרוב. נאחל לכלל יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל, לחברי איגוד ולוועד החדש הצלחה בחילופים הנוכחיים ובטיפוח הדור הבא, שיוביל את האיגוד בהמשך.

значительная часть работы будет посвящена расширению современных платформ информации и приведению их в соответствие с нуждами целевой аудитории.

Будем также продолжать проводить фронтальные мероприятия, включая экскурсии в Латвию и Эстонию, ближайшая из которых намечена на лето этого года.

Пожелаем всем выходцам из Латвии и Эстонии в Израиле, всем членам Объединения и новому руководству организации успеха как в текущей работе, так и в будущей работе с новыми поколениями.

Израиль-Эстония

В Эстонии в этом году прошли мемориальные церемонии, связанные с Холокостом, а также с резней седьмого октября 2023 года в Израиле.

19.09.2024 исполнилось 80 лет со дня уничтожения концлагеря Клоога в Эстонии, в ходе которого нацисты убили около 2000 узников, большинство из которых были евреями, привезенными из гетто Вильнюса и Каунаса. В память о жертвах трагедии в Клоога в этот день прошел мемориальный митинг, включавший в себя прохождение всеми участниками по маршруту, по которому 80 лет назад узники лагеря шли от железнодорожного дороги рядом с лагерем в ближайший лес, где они были убиты и вскоре после прихода Красной Армии похоронены в братской могиле.

Среди участников мемориального митинга были преподаватели и ученики Таллиннской еврейской школы, учащиеся местной эстонской гимназии, члены еврейской общины Эстонии, политики, общественные деятели, послы западных стран и простые граждане. Траурный митинг прошел возле памятника, установленного над братской могилей. Среди участников и докладчиков митинга были президент Эстонии г-н Алар Карис и консул Посольства Израиля в Финляндии и Эстонии г-жа Мориа Коллендер. Главный раввин Эстонии Эфраим Шмуэль Кот прочитал поминальную молитву «Эль Мале Рахамим» и протрубил в шофар.

07.10.2024 в Таллинне прошел мемориальный митинг, посвященный годовщине резни 7 октября. На митинге выступили министр иностранных дел Эстонии Маргус Цахна и три члена эстонского парламента. В своих выступлениях члены парламента выразили абсолютную поддержку Государства Израиль и его права на самооборону. В митинге также приняли участие послы западных стран в Эстонии. Митинг завершился пением «Атиквы», а участники повязали на газонном заборе

ארועים אסטוניים, באסטוניה ובישראל

באסטוניה ובישראל נערכו השנה טקסי זיכרון הקשורים לשואה באסטוניה ובהמשך לטבח בשביעי באוקטובר 2023.

נשיא אסטוניה מר' אלאר קאריס (Alar Karis)
בעצרת הזיכרון 19.09.2024
Президент Эстонии г-н Алар Карис на мемориальном митинге в Клоога 19.09.2024

ב-19.09.2024 מלאו 80 שנים לחיסול של מחנה העבודה קלוגה (Klooga) באסטוניה שבמהלכו הנאצים רצחו כ-2,000 אסירים, רובם יהודים שהובאו מהגטאות של וילנה וקובנה שבליטא. לזכר קורבנות הטבח ההמוני בקלוגה ובאותו התאריך, התקיימה עצרת הזיכרון שכללה מסע רגלי של כל המשתתפים במסלול שבו לפני 80 שנה הלכו האסירים בדכם האחרונה ממסילת הרכבת שליד המחנה ליער הסמוך שבו הם נרצחו ואחרי הגעת הצבא האדום נקברו בקבר האחים.

בין המשתתפים בעצרת הזיכרון היו המורים והתלמידים של בית הספר היהודי בטאלין, תלמידי הגימנסיה האסטונית המקומית, חברי הקהילה היהודית, הפוליטיקאים, אנשי הציבור, שגרירי מדינות המערב וגם אזרחים מן השורה.

עצרת הזיכרון התקיימה ליד האנדרטה המוצבת מעל קבר האחים. בין המשתתפים והנואמים בעצרת היו נשיא אסטוניה מר אלאר קאריס (Alar Karis) והקונסולית בשגרירות ישראל בפילנד ואסטוניה גב' מוריה קולנדר. הרב הראשי לאסטוניה ר' אפרים שמואל קוט נשא תפילה "אל מלא רחמים" ותקע בשופר.

ב-07.10.2024 בטאלין התקיימה עצרת הזיכרון לציון שנה לטבח 7 באוקטובר. בעצרת נשאו דברים שר החוץ של אסטוניה מרגוס טסאחקה (Margus Tsakhna) ושלושה חברי הפרלמנט

האסטוני. חברי הפרלמנט הביעו בנאומיהם את תמיכתם המוחלטת במדינת ישראל ובזכותה להגן על עצמה. בעצרת השתתפו גם שגרירי מדינות המערב באסטוניה.

העצרת הסתיימה בשירת "התקווה" והמשתתפים קשרו על גדר המדשאה סרטים צהובים שמשמלים את המאבק למען החטופים הישראליים.

העצרת התקיימה במתחם ההיסטורי של בית העלמין היהודי הישן שנהרס על ידי השלטונות בתקופה הסובייטית ושוקם לאחרונה ע"י עיריית טאלין (בשיתוף פעולה עם הקהילה היהודית).

בחודש דצמבר האחרון במוזיאון תל אביב לאמנות נערך קונצרט

עצרת הזיכרון בטאלין לציון שנה לטבח 7 באוקטובר
Мемориальный митинг в Таллинне в память годовщины резни 7 октября

סיום בעמ' 8 סת. אוקטובר

סיים מעמ' 7 עתה

желтые ленточки, символизирующие борьбу за освобождение израильских заложников.
Митинг прошел в историческом комплексе старого еврейского кладбища, разрушенного властями в советский период и недавно восстановленного муниципалитетом Таллинна (в сотрудничестве с еврейской общиной).

הַכֵּנֶר וְהַמְנַצֵּחַ הָאֶסְטוֹנִי אֲנֵרְס מוֹסְטוֹנ בְּעֵצֵרַת
הַזִּכְרוֹן לְטִבַּח ה-7 בְּאֹקְטוֹבֵר בְּטַאֲלִין
Эстонский скрипач и дирижер Андрес Мустонен на мемориальном митинге в Таллинне в память годовщины резни 7 октября

В декабре прошлого года в Тель-Авивском художественном музее состоялся совместный концерт известного эстонского скрипача Андреса Мустонена и израильского пианиста Гиля Шохата. Мустонен также дирижировал хором «Шахар» на фестивале вокальной и литургической музыки в Абу-Гош, который состоялся в октябре прошлого года. Вот уже более десяти лет Андрес Мустонен ежегодно организует в Израиле фестиваль классической музыки «MustonenFest Tallinn Tel-Aviv», в ходе которого в городах Израиля проходят концерты эстонских и израильских музыкантов.

Впервые в истории Эстонии на Хануку на центральной площади города Тарту установили Ханукию (высотой 3 метра). Там прошла церемония зажжения второй свечи с участием главного раввина Эстонии Эфраима Шмуэля Кота, сотен жителей города, местных евреев, в том числе израильтян, и детей из Ханукального лагеря, приехавших специально из Таллинна.

И в ином духе, следуя ныне господствующей в Европе линии, во вторую неделю декабря руководство Эстонской академии художеств (ЕКА) объявило о прекращении сотрудничества с Израилем. Ректор Академии объявил вышеупомянутое решение в том числе, тем, что это преобладающая тенденция в академических кругах Западной Европы.

Многие эстонские журналисты, политики и общественные деятели отреагировали на решение ЕКА с возмущением и осуждением. Премьер-министр Эстонии Кристен Михал отметил по этому поводу, что ЕКА должна пересмотреть своё решение, в таком же ключе высказалась и министр образования и науки. В связи с бурной реакцией в СМИ и эстонском обществе ректор ЕКА сообщил, что руководство академии планирует пересмотреть своё решение.

משותף של הכנר האסטוני המפורסם אנד-
רס מוסטון והפסנתרן הישראלי גיל שוחט.
מוסטון גם ניצח על מקהלת שחר בפס-
טיבל אבו גוש למוסיקה קולית שהתקיים
בחודש אוקטובר האחרון.
ב-07.10.2024 נערכה בטאלין עצרת הזיכ-
רון לטבח 7 באוקטובר. מוסטון נשא נאום
מרגש מאוד וניגן על כינור.
זה כבר יותר מעשור שאנדרס מוסטון
מארגן בארץ מדי שנה פסטיבל המוזיקה
הקלאסית "מוסטוןפסט" שבמסגרתו
מתקיימים בעיר ישראל קונצרטים של מו-
זיקאים אסטוניים וישראלים.

לראשונה בהיסטוריה של אסטונה חנוכיה
(בגובה של 3 מ') הוצבה בחנוכה בכיכר

המרכזית של העיר
טארטו.

במקום נערך טקס
של הדלקת הנר
השני בהשתתפות
הרב הראשי לאסטו-
ניה ר' אפרים שמואל
קוט, מאות תושבי
העיר, היהודים
המקומיים כולל
ישראלים והילדים
מקייטנת החנוכה
שהגיעו במיוחד
מטאלין הבירה.

וברוח שונה, המ-
תיישרת עם הקו

טִקְס שֶׁל הַדְּלַקַּת הַנֵּר הַשֵּׁנִי בְּעִיר טַאֲרֵטוּ בַּהֶש-
תַּתְּפוֹת הַרֵב הָרֵאשִׁי לְאֶסְטוֹנִיָּה
ר' אֲפְרַיִם שְׁמוּאֵל קוֹט

Церемония зажжения второй свечи
в Тарту с участием главного раввина
Эстонии

Эфраима Шмуэля Кота

השולט כיום באירופה, בשבוע השני של חודש דצמבר האחרון הודיע
הנהלת האקדמיה האסטונית לאומנות (EKA) על הפסקת שיתוף
הפעולה שלה עם ישראל. רקטור האקדמיה הסביר את ההחלטה
הנ"ל בין היתר בכך שזאת המגמה השלטת בחוגים האקדמיים במ-
ערב אירופה.

עיתונאים, פוליטיקאים ואנשי ציבור אסטוניים רבים הגיבו על הה-
לטת EKA בזעם ובגינוי. בעקבות הפרסומים הרבים בתקשורת נגד
החלטת EKA, הרקטור הודיע שהנהלת האקדמיה תתכנס בתחילת
לשנת 2025 כדי לדון מחדש על המשך שיתוף הפעולה עם המוסדות
להשכלה הגבוהה הישראלים.

Что планирует Объединение выходцев из Латвии и Эстонии на 2025 год?

В первом квартале нынешнего года программа работы Объединения включает две главные задачи:

- **Посвящение следующего поколения в историю прошлого;**
- **Укрепление связей с общинами как в Израиле, так и за рубежом.**

Все, что мы планируем на текущий год, должно иметь продолжение и в последующие годы, учитывая при этом уроки деятельности в нынешнем году.

Это касается также деятельности Объединения среди выходцев из Эстонии в Израиле и еврейской общины Эстонии.

Одна из первостепенных задач – реставрация и поддержание в должном состоянии памятников, синагог и мест захоронения – в Израиле при сотрудничестве с Хеврат Кадиша. Ремонту подлежит мемориал в Холоне. Кроме главного мемориала в Холоне есть также памятник жертвам нацизма в Лиенае и в Вараклянах. Мы вместе с выходцами из этих мест составим план постоянного содержания этих памятников, а также план постоянного содержания центрального мемориала. **В этой связи мы обращаемся к выходцам из других мест в Латвии, которые установили свои памятники жертвам Холокоста, с предложением обратиться в Объединение для координации совместной работы.**

Вне Израиля деятельность по сохранению памятников и мемориалов будет касаться в основном Латвии. В Эстонии этот вопрос решен путем координации еврейской общины страны и правительства, что можно только приветствовать. В Латвии же этот вопрос до сих пор не решен. Члены небольших общин по своей инициативе занимаются вопросами ремонта и поддержания синагог и кладбищ, но это капля в море. В некоторых местах происходит захват территории кладбищ, так что буквально через несколько лет кладбища таких общин просто исчезнут. Мы проверяем возможности Объединения в этом вопросе и надеемся на опыт общин, которым этот вопрос удалось решить. **И здесь мы обращаемся к выходцам из разных общин, которые знакомы с вопросом сохранения памятников и мемориалов, и предлагаем им обратиться в Объединение.**

Тема сохранения памятников в Латвии тесно связана с вопросом совместной работы с еврейской общиной страны. Мы надеемся поддерживать постоянный диалог с общиной Латвии, вести постоянную совместную работу нашего архива с архивами еврейских общин

מה מתוכנן באיגוד לשנת 2025?

השנה, שאנו נמצאים כבר בתוך הרבעון הראשון שלה, עמוסה בפעילות מתוכננת.

היעדים של תוכנית העבודה פשוטים וממוקדים:

- **חיבור דור ההמשך למורשת**
- **חיזוק קשרים עם הקהילה בארץ ובחו"ל**

כל פעילות שתעשה בשנה הקרובה, ויתכן גם בשנים הקרובות, תיבחן מול המענה שהיא נותנת למטרות אלה.

בנוסף, הפעולות השנה יעסקו גם באסטוניה וחיזוק את פעילות האיגוד בקהילה זו, בארץ באסטוניה.

להלן פירוט הפעולות המתוכננות:

שיפוץ ותחזוקת אנדרטאות, בתי כנסת ובתי עלמין: בארץ, בתיאום עם חברה קדישא, ישופץ מבנה האנדרטה בחולון. בנוסף לאנדרטה המרכזית, יש בחולון אנדרטאות נוספות לזכר הנספים בליבאו וואר-קליאן. נערוך תכנית פעולה יחד עם אנשי הקהילות, על מנת לבחון דרכים לתחזוקה שוטפת וקבועה של האנדרטה המרכזית והאנדרטאות הקהילתיות.

כאן המקום לבקש מיוצאי קהילות נוספות, להם אתרי הנצחה במקומות אחרים בארץ, לפנות לאיגוד ולתאם פעילות שימור.

בחו"ל, הפעילות בנושא שימור אתרי זיכרון תתמקד בלטביה. ובאסטוניה הנושא מוסדר ומבוצע ע"י הקהילה המקומית והממשלה באופן שוטף ומעורר הערכה. בלטביה לעומת זאת, הנושא לא מוסדר. חברי קהילות קטנות יזמים שיפוץ ותחזוקה של בתי כנסת ובתי עלמין, אבל זו טיפה בים. יש מקומות בהם יש השתלטות על שטחי בית העלמין, ותוך שנים ספורות בתי עלמין בקהילות קטנות, עלולים להיעלם. אנחנו בוחנים כיום את האפשרויות והיכולות של האיגוד לפעול בנושא, ולומדים מניסיונם של חברים שכבר ביצעו פעולות כאלה בקהילותם. **גם כאן אנחנו פונים ליוצאי הקהילות השונות המכירים את מצב שימור האתרים בקהילותם, לפנות לאיגוד.**

נושא תחזוקת האתרים בלטביה, מתחבר לתכנית הפעולה לחיזוק קשרי העבודה עם ראשי הקהילה היהודית המקומית. בתחום זה אנחנו מתכננים לפתוח ערוצי דיאלוג שוטף עם הקהילה המקומית, לחזק את הקשר בין הארכיון בארץ לארכיונים והמוזיאונים בלטביה ואסטוניה, ולהציע, בעיקר לארכיון בריגה, להשתמש בידע שצברנו במהלך העלאת חומרי הארכיון לאתר האיגוד.

פעילות חשובה, מסע חברי האיגוד ובני משפחותיהם ללטביה ואסטוניה, לחיזוק הקשר עם הקהילות בחו"ל יחד עם חיבור דו-רוח ההמשך למורשתם. המסע מתוכנן מסע לקיץ הקרוב. תחילת המסע בעצרת הזיכרון המרכזית הנערכת כל שנה ברביעי ביולי, לאחר מכן נערוך סיורי שורשים ותיירות בלטביה ואסטוניה. בכל מקום נערוך מפגשים עם הקהילה המקומית, הרשויות המקומיות והנציגות הישראלית במקום.

סיום בעמ' 10 **אוקטובר** על הסף

סיום מעמ' 9 со стр. 9

Латвии и Эстонии и предложить, в первую очередь, архиву в Риге использовать накопленные нами опыт оцифровывания архивных материалов Объединения. Еще одной важной сферой деятельности Объединения является организация экскурсий членов Объединения и их семей в Латвию и Эстонию с целью укрепления контактов с еврейскими общинами этих стран, а также связи новых поколений с историей и традициями общин. На ближайшее лето запланирована такая экскурсия, которая начнется с участия в ежегодной церемонии дня памяти Холокоста в Латвии, проводимой официально 4 июля. Затем будут посещения еврейских памятных мест в Латвии и Эстонии, а также туристская поездка по этим странам. В ходе экскурсии встретимся с местными еврейскими общинами, представителями муниципальных властей и работниками израильских представительств. Члены Объединения, заинтересованные принять участие в экскурсии, могут отправить запрос на masa2025@lat-est.org.il В запросе необходимо указать имя и фамилию (на иврите и английском), число участников от семьи и возраст участников. Просьба также указать желаемые места посещения (город/поселок) и другие специфические просьбы. Мы соберем все заявки и постараемся соответственно построить программу экскурсии.

И далее, программа работы. В течение ближайшего года планируется выпустить две книги. Одна из них – о местах еврейской истории Эстонии – выйдет в свет в Эстонии. Работу над ней ведет Йосеф Кац, сопровождает и консультирует Эфраим Фридланд, который также переведет ее на иврит.

Вторая книга – это еврейско-латышская поваренная книга, основанная на рукописных поваренных рецептах на латышском языке, собранных семьей Славиных. Книга будет выпущена в память Шарон Славин-Ганон, погибшей на фестивале Нова седьмого октября 2023 года.

Обе книги будут выпущены при содействии посольств Латвии и Эстонии в Израиле соответственно. По мере завершения работы над книгами и выходом их в печать будут проведены торжественные презентации, причем презентация поваренной книги будет сопровождаться блюдами, приготовленными по вошедшим в нее рецептам.

Мы также начали подготовку в музее АНУ выставки, посвященной еврейским общинам Латвии и Эстонии. На выставке будут представлены материалы нашего архива и материалы из коллекции музея, включая важные документы, фотографии и кинофильмы. Это мероприятие явится важным результатом многолетней архивной работы, начиная с первых основателей

членов ассоциации. Мы приглашаем вас присоединиться к нам:

masa2025@lat-est.org.il

יש לציין במייל שם (בעברית ואנגלית) מספר משתתפים מהמש-פחה וגילאי המשתתפים. נבקש לרשום בקשות מיוחדות לביקורים בקהילות המקור (העיר/עיירה) וכל בקשה אחרת. אנחנו נרכז את כל הבקשות ונשתדל לעדכן את תוכנית המסע בהתאם.

ולהמשך תוכנית הפעילות. בשנה הקרובה האיגוד יפיק שני ספרים. האחד על אתרים יהודיים באסטוניה. הספר נכתב בימים אלה באסטוניה ע"י יוסף כ"ץ, בהנחה וליווי של אפרים פרידלנד שגם יתרגם את הספר לעברית.

ספר נוסף הוא ספר בישול יהודי-לטבי המבוסס על ספר בישול, בכתב יד בלטבית, של משפחת סלבין. הספר יופק לזכרה של שירן סלבין גנון שנרצחה במסיבת הנובה בשביעי באוקטובר 2023.

הספרים, האסטוני והלטבי, יופקו בשיתוף השגרירויות. אירוע השקה, לכל ספר, יערך עם סיום ההדפסה, כאשר באירוע ההשקה של ספר הבישול מתוכנן להגיש מאכלים שיוכנו לפי המתכונים שבספר.

התחלנו בתהליך תכנון תערוכה במוזיאון ANU, יחד עם אנשי המוזיאון, בנושא יהדות לטביה ואסטוניה, בה נציג לחברים ובני משפחותיהם חומרים מתוך ארכיון האיגוד וחומרים של ANU, כולל מסמכים חשובים, תמונות וסרטים. האירוע נועד לחשוף את תוצרי העבודה רבת השנים, מדור המייסדים ועד היום, של מתנדבי הארכיון באיסוף, קיטלוג, סריקה והצגת המידע לציבור הרחב.

פעילות נוספת, חקר שורשים. בעקבות עלייה במספר הפניות לאיגוד ולארכיון לביצוע חקר גנאלוגי, אנחנו מפתחים קשרים מול גופים בארץ ובחו"ל המתמחים בנושא, ולשם נפנה את החברים לקבלת מענה. שרות כזה בדרך כלל כרוך בתשלום. ההתקשרות המקצועית ועסקית תתבצע ישירות מול הגורם המבצע (ללא מעורבות האיגוד).

ולסיום, פעילות חשובה המתוכננת להתחיל השנה וצפויה להימשך לתוך 2026, קשורה לעדכון פעילות האיגוד ומטרותיו לשנים הבאות והתאמתו לדורות ההמשך. לצורך כך נקים צוותי חשיבה שיחפשו וימליצו על דרכים לשימור נכסי האיגוד והנגשתם בערוצים התואמים את העולם הדיגיטלי המשתנה ומתעדכן בקצב מהיר. לצורך כך גם נשתף פעולה עם איגודים של קהילות אחרות, העומדים כיום בפני אותם אתגרים והחלטות.

כל הפעילויות המתוכננות, יתקיימו במקביל לפעילויות הקבועות של האיגוד, שימשיכו להתבצע גם השנה, ובכללן עצרת הזיכרון השנתית, הפקת עלון אצלנו, המשך פעילות הארכיון ועוד.

מגוון הפעילויות המתוכננות והיכולת לממש את כולן, יצריך שימוש במשאבים של חברי הוועד וכן חברי האיגוד שיתבקשו להירתם למאמץ. נאחל לכולנו שנת פעילות פורייה ומוצלחת.

Объединения и до наших дней, работы многих волонтеров, собравших, отсканировавших и составивших каталоги материалов в форме, доступной широкой публике. Еще одна важная тема – это исследование корней общин. В ответ на многочисленные просьбы провести генеалогические исследования, мы надеемся установить контакты с организациями как в Израиле, так и за границей, которые этим занимаются. Такие исследования обычно проводятся за плату. Контакты для получения генеалогических материалов будут проводиться напрямую (без участия Объединения). И наконец, в течение этого и следующего, 2026 года будет начата работа по адаптации деятельности Объединения и определения его целей на будущее в свете нужд и запросов следующих поколений. С этой целью будет создана

группа специалистов, в задачу которой входит выработка рекомендаций по модернизации методов работы и материалов в соответствии с современным миром быстро меняющейся цифровой информации. С этой целью мы надеемся на сотрудничество с другими Объединениями, которые сталкиваются с теми же проблемами. Все вышесказанное будет проводиться параллельно с текущей работой Объединения, включая подготовку и проведение ежегодной церемонии памяти жертв Холокоста, выпуск брошюры «Эцлейну», работа архива и так далее. Запланированные мероприятия и их реализация требуют участия всех членов правления, а также членов Объединения, к которым мы обращаемся с просьбой участвовать в наших программах. Пожелаем всем нам успеха и плодотворной работы над проектами.

נמצא בארכיון

מדי גיליון נספר לכם על "פנינים" שנמצאו במהלך העבודה בארכיון. והפעם, תעודת לידה של אברהם גלסקין בן שיינה וזלמן שנוולד בריגה בשנת 1921. אברהם, שריד יחיד של משפחתו, עלה לארץ באונייה ודג'ווד בשנת 1946, שרת בחטיבת כרמלי ובצה"ל. נפטר בשנת 1991.

נמצא בארכיון

В каждом выпуске мы будем рассказывать вам о «жемчужинах», найденных во время работы в архиве Объединения. На этот раз – свидетельство о рождении Авраама Гелькина, сына Шейны и Залмана. Он родился в Риге в 1921 году. Авраам, единственный оставшийся в живых из своей семьи, репатрировался

в Израиль на корабле «Веджвуд» в 1946 году, служил в бригаде Кармели и в Армии обороны Израиля. Авраам Гелькин умер в 1991 году.

הארכיון ההיסטורי של האיגוד   Исторический архив Объединения

Находится в учебном центре Шфаим
(100 метров к югу от торгового центра, адрес
для навигатора: **בית החינוך המשותף חוף השרון**)
Открыт по воскресеньям с 10:00 до 13:00
Посещение следует согласовывать
по телефону: 09-9596532

נמצא בשפיים
(כ-100 מ' דרומה מהמרכז המסחרי)
יש לשים ב-WAZE
בית החינוך המשותף חוף השרון
פתוח לקהל בימי א' בין השעות 10:00 – 13:00
ביקור יש לתאם בטל' 09-9596532

וגם בדוא"ל: archive@lat-est.org.il

מומלץ להיכנס לאתר בכתובת: https://lat-est.org.il/historic_archive ולצפות במידע המתחדש בכל שבוע

ПРАВЛЕНИЕ БЛАГОДАРИТ ЧЛЕНОВ
ОБЪЕДИНЕНИЯ ЗА ПОЖЕРТВОВАНИЯ

אנו מודים לחברינו אשר העבירו תרומות
לפעילות האיגוד

תרומה ליום השנה ה-8 למותו של יצחק פוקין

יצחק עבר את כל מעגלי הגיהנום בשואה, הוא נלחם ללא מורא למען זכויות היהודים בברית המועצות ולמען העלייה לישראל, הגנה, בנייתה ושגשוגה של המדינה שלנו.

מאשתו (אלמנתו) ובני משפחתו.

Пожертвование к восьмой годовщине смерти Ицхака Пукина

Благословенна память его! Прошел все круги ада во время Холокоста. Бесстрашно боролся за права евреев в СССР и алию в Израиль. Принял активное участие в строительстве и процветании нашей страны.

От его жены (вдовы) и их семьи. Сара Пукан.

ד"ר פנחס חנוך (1935, ורקליאן – 2024 קרית טבעון)

פנחס היה פעיל בתמיכה בעולים חדשים ובפעילות חברתית בקרית טבעון. פנחס הוביל את פעילות הזיכרון בישראל של עיר הולדתו ורקליאן.

רעייתו, ד"ר דינה חנוך ילידת 1939, נפטרה בשנת 2023. גם היא עסקה בפעילות חברתית והתנדבה בהנחיית רופאים מתמחים עולים חדשים בבית החולים בעפולה בו עבדה.

תרומה לזכרם מאחיו של פנחס, אסיר ציון, אריה לייב חנוך.

Доктор Пинхас Ханох (1935, Варакляны – 2024, Кирьят-Тивон)

Пинхас активно поддерживал олим и руководил общественной деятельностью в Кирьят-Тивоне. Возглавлял мемориальные мероприятия в Израиле в память о событиях в Вараклянах.

Его жена, доктор Дина Ханох (1939–2023) на общественных началах консультировала новых врачей-репатриантов в Афульской больнице, где она работала, .

Пожертвование в их память поступило от брата Пинхаса, узника Сиона Арье Лейба Ханоха.

צילה גסול מבית זלטוקרילוב, רעייתו של סימון גסול, הלכה לעולמה ב-1.4.2023. אישה

טובת לב ורופאה מוכשרת היתה אהובה על כולם. יהיה זיכרה ברוך.

Циля Гасуль (Златокрылова), жена **Симона Гасуля,** скончалась 1 апреля 2023 года. Умная, добросердечная женщина и прекрасный врач была любима всеми. **Да будет благословенна её память!**

תרומות לפעילות האיגוד התקבלו ממנחם צנציפר ומאינה מגדל-שבצ'נקו

Пожертвования на деятельность Ассоциации поступили от **Менахема Ценципера,** а также от **Инны Мигдал-Шевченко.**

БЛАГОДАРИМ ВСЕХ, КТО ПЛАТИТ ЧЛЕНСКИЕ ВЗНОСЫ

Чек на 150 шек. просьба присылать по адресу:

150 ₪

אנו מודים למשלמים דמי חבר
את הצ'ק ע"ס 150 ש"ח יש לשלוח לכתובת:

איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל • ת.ד. 11, קיבוץ שפיים 6099000 (לא רשום/לא заказное)

או להעביר לח-ן 1021123 בבנק לאומי, סניף 806 בלומי, בנק לוי, 1021123

תשלום ב-BIT: לטלפון 054-4598815

אצלנו - בטאון איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל • גיליון מס' 75 • פברואר 2025 • שבט תשפ"ה

דוא"ל: office@lat-est.org.il

יוצא לאור בתמיכת ועידת התביעות